

Adı Soyadı: Sınıfı: Tarih:/...../2026-2027

1.

Metin

O yıl kışın ilk karı erken yağmıştı. Köy okulunun sobası tütünce hepimiz sıraları pencere kenarına çekerdik. Öğretmenimiz elinde kalın bir defterle içeri girer, adımızı tek tek okurdu. Aradan otuz yıl geçti; o defteri düşününce hâlâ aynı sesi duyar gibi oluyorum.

Yukarıdaki metin, yazarın geçmişte yaşadıklarını uzun yıllar sonra kaleme almasıyla oluşmuştur. Metnin türü ve bu türü belirleyen özellik hangi seçenekte doğru verilmiştir?

- A) Anı — yaşanmış olaylar aradan zaman geçtikten sonra anlatılmıştır
- B) Masal — olaylar bütünüyle hayal ürünüdür
- C) Makale — bir düşünce kanıtlarla savunulmuştur
- D) Fabl — kahramanlar hayvanlardan seçilmiştir

2.

Defter sayfası

12 Mart Salı — Bugün kütüphanede tam üç saat kaldım. Rafların arasında kapağı yırtık bir ansiklopedi buldum. İçindeki eski haritalara bakarken zamanın nasıl geçtiğini anlamadım. Yarın aynı saatte yine geleceğim; belki bu kez ikinci cildi de bulurum.

Bir öğrencinin defterinden alınan yukarıdaki metin belli bir türün özelliklerini taşımaktadır. Metnin türünü hangi özelliğinden anlarız?

- A) Öykü — kurmaca kişiler ve olay örgüsü bulunmasından
- B) Mektup — belli bir kişiye seslenilmesinden
- C) Günlük — tarih atılarak o gün yaşananların sıcağı sıcağına yazılmasından
- D) Deneme — bir konunun serbestçe tartışılmasından

3.

Türler**Özellikler**

1 Fabl

2 Biyografi

3 Tiyatro

Sahne oynanmak üzere
a yazılır, konuşmalardan oluşur.

Kahramanları çoğunlukla
b hayvanlardır, sonunda ders verir.

Bir kişinin hayatı
c başkası tarafından araştırılıp anlatılır.

Türkçe panosunda metin türleri ve özellikleri ayrı sütunlara asılmıştır. Numaralı türler ile harfli özellikler hangi seçenekte doğru eşleştirilmiştir?

- A) 1-a, 2-b, 3-c
- B) 1-b, 2-c, 3-a
- C) 1-c, 2-a, 3-b
- D) 1-b, 2-a, 3-c

4.

Tür Karşılaştırma Tablosu

Tür	Gerçeklik	Anlatan
Anı	yaşanmış	yazarın kendisi
Roman	kurmaca	anlatıcı
Otobiyografi	yaşanmış	?

Metin türlerini karşılaştıran yukarıdaki tabloda son satırdaki bir hücre boş bırakılmıştır. Tablodaki ölçütler göz önüne alındığında bu hücreye ne yazılmalıdır?

- A) bir araştırmacı
C) okuyucu
B) kurmaca bir kişi
D) yazarın kendisi

5.

A	Kütüphanenin ikinci katındaki pencere yıllardır açılmıyordu.
B	Tilki, üzümlere erişemeyince "Zaten koruk bunlar." deyip uzaklaştı.
C	Ebru sanatı, su üzerine boya serpilerek yapılan bir süslemedir.
D	Sivas'tan yola çıkan kağnılar üç gün sonra Ankara'ya vardı.

Yukarıdaki kartlardan yalnızca biri, kahramanları hayvanlardan seçilen ve sonunda ders vermeyi amaçlayan bir metinden alınmıştır. Bu kart hangisidir?

- A) A kartı
C) C kartı
B) B kartı
D) D kartı

6.

KENT GAZETESİ
Çini müzesi ziyarete açıldı Kütahya'da restore edilen tarihî bina, dün düzenlenen törenle çini müzesi olarak ziyarete açıldı. Müzede on altıncı yüzyıldan kalma iki yüz eser sergileniyor.

Yukarıdaki metin bir gazete haberidir. Haber metinlerini öteki metin türlerinden ayıran temel özellik hangisidir?

- A) Kahramanların iç dünyası ayrıntılı biçimde anlatılır.
B) Olaylar tümüyle hayal gücüyle kurgulanır.
C) Yazarın kişisel duyguları öne çıkarılır.
D) Güncel bir olay; ne, nerede, ne zaman sorularına cevap verecek biçimde aktarılır.

7.

Ankara Yolu

Kağnılar geçti, izleri kaldı karda, Bir avuç undan ekmek yoğuran ellere, Selam olsun, bin selam o ağır yıllara.

Yukarıdaki dizelerde bir dönemin kahramanlığı ve çekilen sıkıntılar yüceltilerek anlatılmaktadır. Bu özellikleriyle dizeler hangi şiir türüne örnek gösterilir?

- A) Epik (destansı) şiir
B) Pastoral şiir
C) Didaktik şiir
D) Satirik şiir

8.

Yukarıdaki şemada öyküleyici metinlerin dört temel ögesi verilmiştir. Buna göre "Köy okulunun kapısında öğretmenini bekleyen çocuk, elleri cebinde bir aşağı bir yukarı yürüyordu." cümlesinde bu öğelerden hangisi belirtilmemiştir?

- A) Olay
B) Kişiler
C) Zaman
D) Yer

9.

1. metin

Dün akşam sergiyi gezdim; en çok mavi tabak hoşuma gitti. Yarın yine gideceğim.

2. metin

O yıllarda sergilere gitmek bir bayram gibiydi; şimdi düşünüyorum da en çok mavi tabakları severdim.

Yukarıdaki iki metin aynı konuyu işlemekte, ancak ayrı türlere ait bulunmaktadır. Bu iki metnin türleri sırasıyla hangi seçenekte doğru verilmiştir?

- A) Anı - günlük
B) Öykü - deneme
C) Günlük - anı
D) Mektup - biyografi

10.

SU ÜSTÜNDE SANAT: EBRU

Ebru, kitreyle yoğunlaştırılmış suya
boya

serpilerek yapılan geleneksel bir
sanattır.

Atölye her cumartesi 10.00-12.00
arası açıktır.

Halk Eğitim Merkezi

Halk eğitim merkezinin hazırladığı yukarıdaki afiş metninin türüyle ilgili hangi değerlendirme yapılabilir?

- A) Okuru bilgilendirmeyi amaçlayan, açık ve nesnel anlatımlı bir bilgilendirici metindir.
- B) Kurmaca kişiler ve olay örgüsü içeren sanatsal bir metindir.
- C) Yazarın iç dünyasını serbestçe anlattığı bir denemedir.
- D) Sahnede oynamak üzere yazılmış bir tiyatro metnidir.

11.

Bir metinden bölüm

ZEYNEP (elinde defterle)
Sahneye ilk sen çıkacaksın, sakın
unutma.

KEREM (heyecanlı)
Ya rolümü unutursam ne olacak?

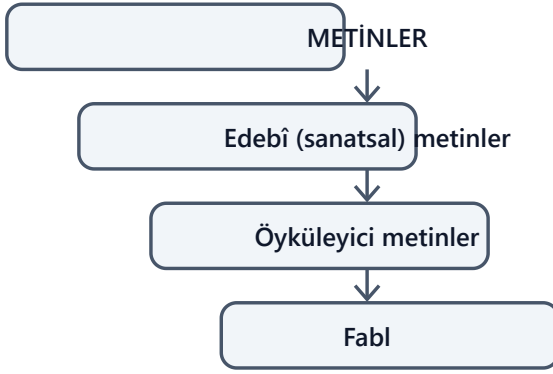
ZEYNEP
Unutmazsın. Perde açıldığında her şey
yerine oturur.

Yukarıdaki bölümde kişilerin adları büyük harfle yazılmış, parantez içinde davranışları belirtilmiştir. Bu biçim özellikleri metnin hangi türe ait olduğunu gösterir?

- A) Makale
- B) Anı
- C) Biyografi
- D) Tiyatro

12.

Metin türleri sınıflandırma şeması

Yukarıdaki şemada metin türleri genelden özele doğru sıralanmıştır. Şemadaki bu sıralamaya göre hangi yargıya ulaşılır?

- A) Fabl, öyküleyici metinlerin dışında ayrı bir gruptur.
- B) Her fabl aynı zamanda öyküleyici ve edebî bir metindir.
- C) Bütün edebî metinler fabl sayılır.
- D) Öyküleyici metinler edebî metinlerin dışında kalır.

13.

Şemadaki ayrım göz önüne alındığında "Ben 1958'de Kütahya'da doğdum; çiniyle ilk kez babamın atölyesinde tanıştım." cümlesiyle başlayan bir kitabın türü ve gerekçesi hangisidir?

- A) Biyografi — kişinin hayatı bir araştırmacı tarafından anlatılmıştır
- B) Anı — yalnızca tek bir olay anlatılmıştır
- C) Roman — kişiler ve olaylar kurmacadır
- D) Otobiyografi — kişi kendi hayatını kendi ağzından anlatmaktadır

14.

Metin

Kütahya'ya vardığımızda hava kararmak üzereydi. Ertesi sabah Germiyan Sokağı'na indim; iki yanı çini atölyeleriyle dolu, dar bir sokak. Bir ustanın kapısında durdum, beni içeri buyur etti ve fırının önündeki tabakları gösterdi. O sokaktan ayrılırken çantamda bir tabak, defterimde üç sayfa not vardı.

Yukarıdaki metin, yazarın gezip gördüğü bir yeri okura tanıtmaya amaçla oluşturulmuştur. Metnin türü ve bu türün temel amacı hangisidir?

- A) Deneme — yazar bir konuyu serbestçe düşünüp tartışır
- B) Gezi yazısı — gezilip görülen yerler okura tanıtılır
- C) Makale — bir görüş kanıtlarla savunulur
- D) Masal — olağanüstü olaylar anlatılır

15.

Tür-özellik kartları

1

Makale — Yazar bir düşünceyi kanıt göstermeden yalnızca sezdirir.

2

Mektup — Uzaktaki bir kişiye seslenilerek yazılır.

3

Masal — Olaylar belirsiz bir zamanda, olağanüstü öğelerle geçer.

4

Röportaj — Bir kişi ya da yer, araştırma ve görüşmeyle tanıtılır.

Türkçe panosuna asılan yukarıdaki kartlardan birinde tür ile özellik yanlış eşleştirilmiştir. Bu yanlış eşleştirmenin bulunduğu kart kaç numaralıdır?

A) 1. kart

B) 2. kart

C) 3. kart

D) 4. kart

Metin Türleri — Cevap Anahtarı

1. A

2. C

3. B

4. D

5. B

6. D

7. A

8. C

9. C

10. A

11. D

12. B

13. D

14. B

15. A